

ЗВІТ
ПРО РЕЗУЛЬТАТИ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ
ЧТЕІ ДТЕУ ЗА 2022 РІК

У 2022 році науково-дослідна робота професорсько-викладацького складу Чернівецького торговельно-економічного інституту ДТЕУ проводилась відповідно до Плану науково-дослідної роботи, затвердженого вченою радою ЧТЕІ (29 вересня 2021 р. протокол № 2) за такими напрямками:

- виконання наукових досліджень в рамках кафедральних науково-дослідних робіт та на замовлення;
- підготовка і видання наукових та навчально-методичних праць;
- винахідницька діяльність;
- видавнича діяльність («Вісник ЧТЕІ»);
- організація і проведення наукових та науково-практичних заходів різного рівня;
- участь у конференціях, семінарах, круглих столах;
- керівництво науково-дослідною роботою студентів;
- міжнародна наукова діяльність.

Для забезпечення якісної підготовки здобувачів вищої освіти та здійснення науково-дослідної роботи станом на 20.11.2022 р. в інституті працює 37 штатних науково-педагогічних працівників, в тому числі 32 кандидата наук та 4 доктора наук (відсоток забезпеченості науковими ступенями – 97,3).

***Виконання науково-дослідних робіт і впровадження результатів НДР
в практичну діяльність***

Наукова діяльність інституту у 2022 році була спрямована на дослідження актуальних економічних та соціальних проблем регіону та національної економіки відповідно до профілю кожної кафедри.

Згідно з планом роботи виконувалось **п'ять** ініціативних кафедральних науково-дослідних робіт, з яких **одна** міжкафедральна.

Зокрема, це такі НДР, як

«Управління соціально-економічним розвитком територіальних громад в контексті інтернаціоналізації та глобалізації бізнесу»;

«Формування системи лояльності споживачів підприємствами сфери обслуговування»;

«Управління публічними фінансами в умовах реформування економіки України»;

«Управління вартістю підприємства: обліково-аналітичний підхід в контексті її оцінки за витратним підходом»;

«Наукове обґрунтування та розробка борошняних виробів з дегідратованим білковим напівфабрикатом».

Три НДР успішно завершені.

За результатами завершених НДР кафедрами опубліковано 9 статей у наукометричних базах даних WS та Scopus, 24 статті у фахових наукових журналах, підготовлено і видано 4 навчальні посібники, опубліковано підрозділи до 4-х закордонних колективних монографій. Проведено 4 круглі столи за тематикою НДР. Крім цього одержано 4 патенти на корисну модель, 2 свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір, захищена одна кандидатська дисертація.

Практичне значення одержаних результатів підтверджено актами впровадження, з яких 6 - у практичну діяльність та 4 у навчальний процес.

Крім ініціативних НДР, на замовлення установ та організацій колективами кафедр виконано 6 науково-дослідних тем, загальний обсяг фінансування яких склав 59,0 тис. грн. (у 2021 році- 8 робіт/63,4 тис.грн.; у 2020 році 6 робіт/53,0 тис. грн) (табл.1).

Замовниками цих розробок були ПрАТ "Гравітон", ТОВ ВКП «Чернівецький завод теплоізоляційних матеріалів», ТОВ «ЕКОЛАТ», ТОВ «Бізнес-центр» Буковина», ФОП Іпатова Т.В. ФОП Дрінь Р.Я.

Таблиця 1

**Обсяг надхожень від науково-дослідних робіт у 2021, 2022 рр.
за кошти підприємств, організацій, ФОП
по ДТЕУ і структурних підрозділах**

Заклад вищої освіти	Кількість НДР		Обсяг фінансування, тис. грн.		Темп росту, % 2022/2021	
	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.	по кількості	по обсягу фінансування
ДТЕУ	42	29	1428	1281,4	69	90
ВТЕІ	7	8	24,5	19,0	114	77,6
ЧТЕІ	8	6	63,4	59,0	75	93

Згідно укладених договорів науковці інституту працювали над наступними науковими замовленнями:

- Податкові аспекти ведення бізнесу на підприємстві;
- Податкові аспекти ведення бізнесу фізичною особою – суб'єктом підприємницької діяльності;
- Сучасні підходи до прийняття рішень керівником в складних умовах діяльності підприємства
- Особливості використання методики розрахунку наданих послуг у готельно-ресторанному комплексі «Буковина»;
- Управління товарним асортиментом на підприємстві;
- Наукове обґрунтування та розроблення технології кренделів з порошком із гідробіонтів.

**Підготовка і видання наукових та навчально-методичних робіт.
Науковий фаховий журнал «Вісник ЧТЕІ».**

За 2022 рік опубліковано 489 наукових та навчально-методичних праць загальним обсягом 542,8 д.а., що на 30% менше, ніж за попередній період (2021 р. – 703, 2020 р. - 692).

З них, наукових робіт опубліковано 172 одиниці/152,6 д.а., навчально-методичних – 317/390,2 д.а.

Серед наукових – 1 підручник, 7 навчальних посібників, 4 розділи монографій (всі у закордонних виданнях), 160 статей і тез, з них 14 – публікацій у виданнях, що входять до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science, 25 публікацій – у закордонних виданнях.

Динаміка кількісних показників науково-дослідної роботи інституту за останні чотири роки зображено у таблиці 2.

Таблиця 2

**Кількісні показники науково-дослідної роботи
професорсько-викладацького складу ЧТЕІ ДТЕУ за 2019-2022 рр.**

Показники	2019 р.	2020 р.	2021 р.	2022 р.
Досліджувалось кафедральних НДР	7	5	4	5
Опубліковано наукових робіт, всього:	237	188	216	172
• Монографій і розділів монографій	5	8	9	4
• Підручників	1	0	2 (розділи)	1
• Навчальних посібників	10	5	8	7
• Наукових статей:	100	85	103	73
які входять до наукометричних баз даних	8	18	23	14
• Тез доповідей	121	95	102	87
- Публікацій у зарубіжних виданнях	13	23	48	25
Опубліковано методичних видань, всього	180	504	487	317
Кількість проведених конференцій, круглих столів, семінарів, всього	23	9	15	32
• Міжнародних	2	1	1	1
Зроблено викладачами доповідей на всеукраїнських та міжнародних заходах	14	48	34	31

Крім цього, протягом 2022 року розроблено та впроваджено в освітній процес 29 дистанційних курсів, що на 10 більше порівняно з минулим роком.

Хоча кількість публікацій зменшилась у поточному році, зате у розрізі відокремлених підрозділів найбільша кількість публікацій у розрахунку на одного штатного працівника приходить на наш інститут -11,6. На рисунку 1 зображено, як наш інститут виглядає порівняно з іншими інститутами ДТЕУ в плані публікацій.

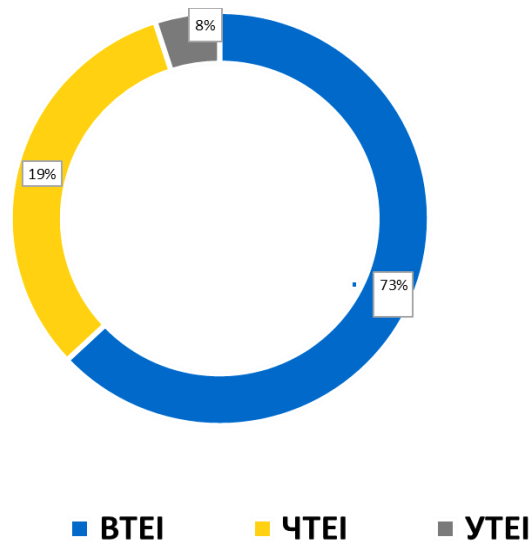

Рис. 1. Питома вага наукових публікацій у загальній кількості серед структурних підрозділів ДТЕУ (інститути), %

Станом на 1 грудня 2022 року у наукометричних базах даних Scopus та Web of Science було опубліковано 14 статей.

На рис. 2 зображено динаміку публікацій в міжнародних наукометричних базах даних *Scopus*, *Web of Science* за 2019-2022 рр.

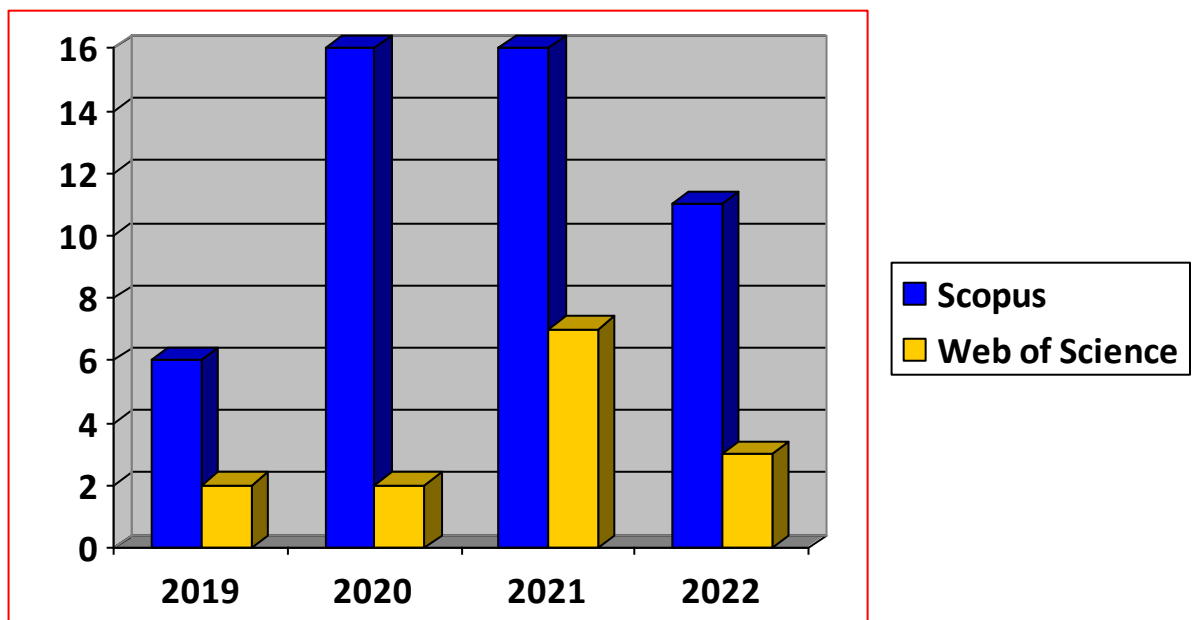

Рис.2. Динаміка публікацій в міжнародних наукометричних базах даних *Scopus*, *Web of Science* за 2019-2022 рр. (одиниць)

Загальна кількість публікацій у наукометричній базі Scopus на сьогодні становить 84 публікації, у Web of Science - 33.

Кількість цитувань у наукометричній базі Scopus склав за 2022 рік 25 (за весь період- 111), у Web of Science – 11 цитувань (всього 19). Див. табл.3.

Таблиця 3

**Кількість публікацій та цитувань викладачів ЧТЕІ ДТЕІ
у наукометричних базах даних**

	За весь період		2022 рік	
	Кількість публікацій	Кількість цитувань	Кількість публікацій	Кількість цитувань
Scopus	84	111	11	25
Web of Science	33	19	3	11

Станом на сьогодні 23 науково-педагогічних працівника інституту мають ненульовий індекс Гірша в наукометричних базах Scopus або Web of Science (у 2021 було 20, у 2020 - 14), 31 викладач має хоча б одну публікацію у наукометричних базах Scopus або Web of Science, а у семи викладачів - п'ять і більше публікацій у періодичних виданнях, які включено до наукометричних баз Scopus або Web of Science (Маначинська Ю.А., Паламарек К.В., Євдошак В.І., Вдовічена О.Г., Вдовічен А.А., Багрій К.Л., Чичун В.А.),

Окрім публікацій, отримано 2 патенти на корисну модель (кафедра технології та організації готельно-ресторанного бізнесу).

Зокрема, це такі патенти:

- «Спосіб виробництва житньої закваски з медом» (Романовська О. Л., Кравченко М. Ф.)
- «Спосіб виробництва кренделю з порошком тріски» (Романовська О. Л., Паламарек К. В., Михальська О. С.)

У 2022 році у журналі «Вісник ЧТЕІ» опубліковано 41 наукову статтю, з них 15 статей (26 авторів) з інших закладів освіти, 26 статей - з ЧТЕІ.

По кафедрах:

Кафедрою менеджменту, МЕ та туризму опубліковано (разом з сумісниками) 9 статей, Обліку і оподаткування – 6, Фінансів та банківської справи - 4, маркетингу, цифрової економіки та підприємництва - 4, технології і організації готельно-ресторанного бізнесу – 3.

Науковий фаховий журнал «Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту» утримує рейтингові позиції у пошуковій системі Google Scholar, h-індекс видання збільшився до 15 (у 2021 - 13).

6 червня 2022 р. наказом Міністерства освіти та науки України №530 подовжено дію категорії Б наукового журналу на два роки.

Наукові заходи

Також науковці інституту взяли участь у 75-ти заходах: конференціях, симпозіумах, семінарах інших освітніх закладів, з них 48 конференцій, 40 – міжнародних заходів, за межами України - 12 (це Молдова, Румунія, Польща, Чехія, Великобританія, Канада, Японія, США).

ЧТЕІ також був співорганізатором і активним учасником багатьох круглих столів, симпозіумів, які проводили органи місцевого самоврядування, громадськість міста, закордонні партнери. Серед них:

- круглий стіл з представниками Програми розвитку Організації Об'єднаних Націй (ПРООН), місцевої влади, громадськості області (у змішаному форматі) з обговорення алгоритму дій для ідентифікації руйнувань на території пілотних громад, спричинених війною (14.04.2022);

- два міжнародні симпозіуми у Бухарестському університеті "ARTIFEX" (25.05 і 27.05.2022);

- міжнародна конференція «Туризм і сільський простір у національному та міжнародному контексті – TARS», організований Румунською Академією, Інститутом економічних і соціальних досліджень за сприяння Міністерства сільського господарства та розвитку села Румунії та Національного агентства гірських районів (27.05.2022) та ін. заходи.

Згідно з планом проведення міжнародних, всеукраїнських та вузівських науково-практичних конференцій на базі ЧТЕІ ДТЕУ проведено 5 конференцій (з них 4 студентські), X Буковинський фестиваль науки, 13 круглих столів, 32 лекції, майстер-класи, семінари за участю фахівців-практиків.

Проведені конференції на базі ЧТЕІ ДТЕУ:

- Міжнародна науково-практична онлайн-конференція «Управління розвитком сфери гостинності: регіональний аспект» (05 травня 2022 р.)
- Наукова студентська інтернет-конференція «Вплив пандемії на соціально-економічні процеси в Україні та світі» (14 квітня 2022 р. проведена дистанційно)
- V Студентська наукова інтернет-конференція «Сучасні інноваційні технології у сфері готельно-ресторанного господарства» (29 квітня 2022 р. проведена дистанційно)
- Студентська конференція іноземними мовами «Війна в Україні та її вплив соціально-економічні процеси» (4 травня 2022 р. проведена дистанційно)
- Всеукраїнська наукова студентська інтернет-конференція «Реформування економіки України як фактор забезпечення сталого розвитку» (22 грудня 2022 р.)

Досягнення науковців ЧТЕІ ДТЕУ у 2022 р.

В листопаді 2022 р. завідувачці кафедри технології та організації готельно-ресторанного бізнесу ЧТЕІ *Паламарек Каріні* призначена стипендія Кабінету Міністрів України для молодих вчених.

Директор ЧТЕІ професор *Вдовічен Анатолій* отримав почесну нагороду-орден «На славу Буковини».

Заступник директора *Кифяк Василь* отримав почесну відзнаку Чернівецької обласної ради «За заслуги перед Буковиною»

Наукова робота студентів у 2022 році здійснювалась шляхом участі їх у конкурсах, інститутській олімпіаді з навчальних дисциплін та спеціальностей, конференціях, круглих столах, вебінарах, майстер-класах, залученню до виконання кафедральних НДР, **роботі 5-ти наукових гуртків** («Маркетолог», «Фінансист», «Радник бухгалтера», «Профі», «Пошук»), 6-ти професійних шкіл (*Школа бармена, Школа кулінарної майстерності та сервісу, Школа кондитера, Школа здорового способу життя, Школа гостинності, Школа ділового успіху*) та Науковому товаристві студентів та молодих учених.

Всі заплановані студентські заходи були проведені офлайн і дистанційно з використанням різних он-лайн платформ та Інтернет-сервісів.

Студентами взято участь і проведено низку заходів з обговорення актуальних проблем, пов'язаних з проблемами війни, викликами що постали перед суспільством – це процеси євроінтеграції, відновлення економіки України, формування системи соціальних цінностей та безпечності харчування.

Кількість опублікованих праць за участю студентів склала **246** одиниць, що на 5% більше за попередній період. **96** студентів взяли участь в 11-ти конференціях, зроблено понад 20 доповідей, опубліковано 137 тез.

Конкурси, олімпіади. У I етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт та проєктів взяли участь **22** проєкти, з них **8** одержали дипломи переможців і надіслали свої роботи на II етап Конкурсу. Але у зв'язку зі збройною агресією та введенням на території України воєнного стану, проведення II туру Конкурсу було скасовано.

У IV Всеукраїнському конкурсі студентських проєктів «Від ідеї до успіху» з двох поданих – один проєкт Андрусенко Катерини здобув призове III місце.

Науковим товариством студентів та молодих учених був проведений X Буковинський студентський фестиваль науки. Його учасниками було 16 студентів, з них п'ятеро з 3-ма проєктами стали переможцями у номінації «Бізнес-проєкти», троє – у номінації «Наукове дослідження».

У номінації «Бізнес-проєкти»:

1 місце – Шупарська Ангеліна (бізнес-проєкт «Велопрокат «Street bike.UA»)

2 місце – Дробот Катерина та Продан Юлія («Центр з переробки вторинного пластику»)

3 місце – Андрусенко Катерина та Бужора Марія («Cook Room»).

У номінації «Наукове дослідження»:

1 місце – Свідницька Юлія

2 місце – Вдовічен Данило

3 місце – Мельниченко Галина

В інститутській студентській онлайн-олімпіаді з 18-ти навчальних дисциплін та спеціальностей взяли участь 229 студентів, з них 48 завоювали призові місця.

Міжнародна наукова діяльність

У своїй повсякденній діяльності ЧТЕІ ДТЕУ продовжує реалізацію Програми розвитку Чернівецького торговельно-економічного інституту на період до 2025 року, зокрема в напрямку зміцнення міжнародних зв'язків з ЗВО інших країн.

Сьогодні інститут має 27 партнерських угод. За звітний період було розірвано 5 міжнародних угод з білоруськими закладами освіти.

У той же час у 2022 році підписано угоди з:

- Академією професійної освіти «Меркур» (Словацька республіка) щодо організації та спільної участі у міжнародних заходах, літній практиці, стажуванню;
- Асоціацією «UCM Італія» (Фоджа, Італія) щодо організації літньої практики в Італії;
- Трансільванським університетом у Брашові (Румунія) щодо співпраці у межах організації та управління мобільністю студентів та науково-педагогічних працівників.

Співпраця з іншими закладами освіти проводилась через спільні конференції, симпозіуми, програми стажування для викладачів.

Протягом 2022 року 13 науково-педагогічних працівників пройшли міжнародне стажування у закордонних ЗВО/установах та отримали 17 сертифікатів відповідного зразка на 180 год.

Викладачі ЧТЕІ ДТЕУ взяли участь у 25-ти міжнародних наукових конференціях, з них 12 - за межами України, опубліковано 4 розділи в закордонних монографіях, 10 публікацій у закордонних журналах, які входять до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science, 25 публікацій у зарубіжних виданнях Румунії, Словацькій республіці, Канаді, Великій Британії, Польщі, США, Японії та ін. країнах.